

Obsah

Předmluva (Daniel Soulié)	9
Úvod	11
1. Povolání: lékař	
<i>Lékařský stav</i>	
Uchránit svět před chaosem	15
Lékaři, kněží a ranhojiči	16
Specialisté: zubaři, chirurgové a „pastýři řitního otvoru“	18
<i>Práva a povinnosti povolání</i>	
Pořádek především	22
Lékařský rád a lékařské tajemství	23
„Kolik vám dlužím?“	24
<i>„Dělat medicínu“</i>	
Rodiče a škola	25
Domy života	26
<i>Medicínská praxe</i>	
„Lechtá vás to, nebo vás to škrábe?“	28
Lékaři a čarodějnici	30
Sacerdotální léčba	33
Léky a lékárniči	34
Nůžky! Skalpel!	36
Obvazy a náplasti	37
Antiseptika a analgetika	39
2. Na stopě mumií aneb paleopatologie	
<i>Proč a jak mumifikovat</i>	
Vztahy mezi balzamovači a lékaři	41
Lidská osobnost jako celek	43
Odkud přišla mumifikace	44
První pokusy	45
Mumifikace v Nové říši	46
<i>Paleopatologické studium mumií</i>	
Předmět všech přání	49
Prozkoumat ledviny a srdce	49
Prohlídka jak má být	53

Endoskopie neboli cestování tělem	54
Piplání: histologický rozbor mumifikovaných tkání	54
Poslední jídlo	55
Ramesse II., zrzek	56
Kolik let je mumiím?	56
Krev, krev	57
Mikroby staré jako Egypt	57
A co zitra?	58

3. Po proudu času a pohlaví

Zdraví ženy

Manželka a matka	60
Plodná, či ne	61
Kluk, nebo holka?	61
Deset měsíců těhotenství?	62
Jak se rodi	64

Novorozenci

První péče, první rituály	66
Tři roky u prsu	69

Rizika dětství .....

Počurávání a první zuby	73
Potíže otorinologické neboli sedm otvorů	74
Zlý kašel	75
A co když to jsou spalničky?	76
Neznámá nemoc bââ	77

Mládež již v krizi

Rituály a přechody: obřízka a počátek menstruace	78
Trápení srdce a první lásky	80
Opilost mládím a přemíra piti	81

Nezestárnout!

Kanonický věk?	82
„Proměnit starce v mladého muže“	83
Svižný krok, bystré oko	85
Opotřebované cévy	86
Parkinsonova nemoc a stařecká demence	88

Jaký statut pro hendikepované?

Deformace: trpaslíci, hrbáči atd.	88
Slavné případy	90

Některé nervové anomálie	92
Slepci	93
4. Rizika povolání	
<i>Jaké je vaše zaměstnání?</i>	94
Rybáření na břehu Nilu	94
Kousnutí od krokodýlů	94
„Krvavá moč“	95
Nemoc āāā	96
<i>Osud venkovanů</i>	96
Zvířata: opravdová rána!	97
Často o hladu	99
Lepra a jiné choroby	100
<i>Na staveništích</i>	
První lékaři pro pracující	103
Chirurgická léčba	104
Pracovní úrazy	105
Pozor na oči!	106
Tetanus	108
Ledviny napadrt	108
Obávaní štíři	109
<i>Horníci</i>	109
„Vyplivni jed!“	110
Nemoc „umouněnců“ a spol.	112
S tuberou v zádech	113
<i>Faraonovi vojáci</i>	114
Mrtví strachem	115
Neztratit hlavu	116
Čelem vpřed!	118
Válečná chirurgie	120
Stejně tak velitelé	120
<i>Pekaři, které nelze obejít</i>	
Spáleniny a alergie	122
S chutí se zakousnout	123
<i>Kněží</i>	124
Milovníci dobrého jídla a oběti znečištění	125

Písarí: vážené povolání	126
Privilegovaní s dlouhými prsty, ale zkaženými zuby	127
Roztřesená bránice a játra	129
Trpí písarí zácpou?	130
Balzamovači	131
Povolání s kvetoucí kůží	133
Nežádoucí návštěvnici	134
Rudé oči	134
Prostitutky	
Žádné děti	135
Nemoci pohlavních orgánů	136
Potíže s menstruací	136
Epilog	
<i>Výměna lékařských vědomostí mezi Egyptem a jinými civilizacemi</i>	
Kde jsou lékaři nejšikovnější	138
Na cizích dvorech	139
Převádění kompetencí	140
U Egejců a Řeků	141
Hebrejské lékařství	143
Dodatky	
Prameny našich poznatků o egyptském lékařství	145
Medicínské papyry	145
Medicínská ostraka	150
Medicínská interpretace Deseti ran egyptských	151
Chronologie starověkého Egypta	158
Poznámky, bibliografie	162
Abecední seznam bohů	188
Autorovo poděkování	191